

2024. gada marta redakcija

Skaidrojums par Komisijas pārbaudēm, kas notiek saskaņā ar Padomes Regulas (EK)
Nr. 1/2003 20. panta 4. punktu

Šim skaidrojumam ir tikai informatīva funkcija, un tas neskar Eiropas Komisijas izmeklēšanas pilnvaru oficiālo interpretāciju.

- (1) Uzņēmumiem ⁽¹⁾ ir juridisks pienākums pakļauties pārbaudei, kura noteikta ar Komisijas lēmumu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 20. panta 4. punktu. Amatpersonas un citas pavadošās personas, kuras Komisija ir pilnvarojusi veikt pārbaudi ("pārbaudes veicēji"), ir norādītas rakstiskajā pilnvarojumā. Katrs pārbaudes veicējs uzrāda identitātes apliecinājumu.
- (2) Pārbaudes veicējiem nevar prasīt, lai viņi paskaidrotu lēmumā noteikto pārbaudes priekšmetu vai sniegtu jebkādu lēmuma pamatojumu. Turpretī procesuālos jautājumus viņi var skaidrot, īpaši attiecībā uz konfidencialitāti vai personas datiem un iespējamajām sekām gadījumā, ja uzņēmums nepakļautos pārbaudei.
- (3) Uzņēmumam izsniedz apliecinātu lēmuma kopiju. Lēmuma paziņošanas protokols tikai apliecina lēmuma izsniegšanu, un tas, ka saņēmējs to ir parakstījis, nenozīmē pakļaušanos pārbaudei.
- (4) Pārbaudes veicēji saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 20. panta 2. punktu ir pilnvaroti:
 - (a) iekļūt jebkurās uzņēmumu telpā, zemes īpašumos un transportlīdzekļos;
 - (b) pārbaudīt grāmatvedības dokumentus un citus dokumentus, kuri saistīti ar uzņēmējdarbību, neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida;
 - (c) jebkādā veidā izgatavot vai iegūt šo grāmatvedības dokumentu vai citu dokumentu kopijas vai izvilkumus;
 - (d) aizzīmogot jebkuras uzņēmumu telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus uz tādu laiku un tādā apjomā, kāds vajadzīgs pārbaudei;
 - (e) prasīt jebkuram uzņēmuma pārstāvim vai darbiniekam skaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes.
- (5) Amatpersonām un citām pavadošajām personām, kuras pilnvarojusi vai iecēlusi tās dalībvalsts konkurences iestāde, kuras teritorijā tiek veikta pārbaude, ir tiesības aktīvi palīdzēt pārbaudes veicējiem pildīt viņu pienākumus. Šajā nolūkā tām ir tās

⁽¹⁾ Šajā skaidrojumā ar jēdzienu "uzņēmums" apzīmēti gan uzņēmumi, gan uzņēmumu apvienības.

pašas pilnvaras, kas Regulas (EK) Nr. 1/2003 20. panta 2. punktā noteiktas pārbaudes veicējiem (skatīt šā skaidrojuma 4. punktu).

- (6) Uzņēmums pārbaudes laikā **var konsultēties ar ārēju juridisko padomdevēju**. Tomēr jāatzīmē, ka juridiskā padomdevēja klātbūtne pārbaudes veikšanas vietā nav priekšnosacījums pārbaudes likumīgumam. Pārbaudes veicēji drīkst iet attiecīgajās telpās, paziņot lēmumu, ar ko uzdots veikt pārbaudi, un iekārtoties pašu izvēlētajos birojos, negaidīdami, kamēr uzņēmums konsultēsies ar juridisko padomdevēju. Pārbaudes veicēji jebkurā gadījumā piekritīs tikai īsai nogaidīšanai, kamēr notiek konsultēšanās ar juridisko padomdevēju, pirms viņi sāks izskatīt ar attiecīgo uzņēmējdarbību saistītos grāmatvedības un citus dokumentus, izgatavot to kopijas vai izvilkumus un attiecīgā gadījumā aizzīmogos uzņēmuma telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus vai lūgs mutiskus skaidrojumus. Nogaidīšana pieļaujama tikai tik ilgi, cik tas absolūti nepieciešams.
- (7) Ja kāds uzņēmuma pārstāvis vai darbinieks saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 4. panta 1. punktu pēc pārbaudes veicēju pieprasījuma uz vietas sniedz **mutiskus skaidrojumus** par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz pārbaudes priekšmetu, sniegtos skaidrojumus var fiksēt jebkādā veidā. Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 773/2004 4. panta 2. punktam attiecīgajam uzņēmumam pēc pārbaudes tiek darīta pieejama fiksēto skaidrojumu kopija.
- (8) Ja skaidrojumi ir prasīti no uzņēmuma darbinieka, kuru uzņēmums nav vai nebija pilnvarojis sniegt skaidrojumus uzņēmuma vārdā, Komisija nosaka termiņu, kurā uzņēmums var paziņot Komisijai labojumus, grozījumus vai papildinājumus, kas izdarāmi šā darbinieka sniegtajos skaidrojumos, un tā attiecīgi šos labojumus, grozījumus vai papildinājumus pievieno skaidrojumiem, kas fiksēti pārbaudes laikā.
- (9) Pārbaudes veicējiem ir tiesības izskatīt jebkurus ar uzņēmējdarbību saistītos grāmatvedības un citus dokumentus neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida un jebkādā formā izgatavot vai iegūt to kopijas vai izvilkumus. Tas nozīmē, ka viņi drīkst izskatīt arī elektronisku informāciju un izgatavot šīs informācijas elektroniskas vai papīra kopijas. Uzņēmuma pārstāvjiem ir tiesības novērot pārbaudes veicēju darbības, neiejaucoties pārbaudes veicēju darbā.
- (10) Pārbaudes veicēji drīkst pārmeklēt uzņēmuma IT vidi (piemēram, mākoņserverus, serverus, galddatorus, klēpj datorus, planšetdatorus un citas mobilās ierīces) un visus datu nesējus (ārējās atmiņas ierīces, piemēram, dublējumlentes, USB spraudņus, CD-ROM, DVD). Minētais attiecas arī uz konkrētajās telpās esošām privātajām ierīcēm un datu nesējiem, kas tiek izmantoti profesionāliem nolūkiem (privāto ierīču izmantošanas politika jeb *BYOD*). Šajā nolūkā pārbaudes veicēji drīkst izmantot uzņēmuma informācijas sistēmu un infrastruktūras iebūvētās funkcijas. Viņi var izmantot arī savu speciālo programmatūru un/vai aparatūru ("tiesu ekspertīzes IT rīki"). Tiesu ekspertīzes IT rīki ļauj Komisijai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta b) apakšpunktu pārbaudīt uzņēmuma sistēmas un datus, jo īpaši radot autentiskus datu (tai skaitā atkopto datu) dublikātus, un pārmeklēt šos dublikātus tā, ka netiek skarta uzņēmuma sistēmu un datu integritāte.
- (11) Uzņēmumam ir pienākums pilnībā un aktīvi sadarboties ar pārbaudes veicējiem. Tas nozīmē, ka uzņēmumam var prasīt, lai tas nodrošina, ka ir pieejami tā pārstāvji vai darbinieki, kas efektīvi palīdzētu pārbaudes veicējiem. Šis pienākums aptver ne

tikai skaidrojumu sniegšanu par uzņēmuma un tā IT vides organizāciju, bet arī konkrētu tādu uzdevumu izpildi kā noteiktu komandu palaišana IT sistēmās nolūkā ievākt informāciju, iebūvēto pierādījumu saglabāšanas rīkojuma funkciju izmantošana, individuālu lietotāju kontu pagaidu bloķēšana, datoru pagaidu atvienošana no tīkla, datoru disku izņemšana un instalēšana no jauna un “administrators piekļuves tiesību” atbalsta nodrošināšana. Šādu darbību veikšanas gadījumā uzņēmums nedrīkst nekādā veidā traucēt to veikšanu un tam ir pienākums attiecīgi informēt konkrētos darbiniekus. Pārbaudes veicēji var lūgt izmantot uzņēmuma aparatūru (datu nesējus, USB spraudņus, pieslēguma vadus, skenerus, printerus, ekrānus), tomēr tiem nav pienākuma izmantot šo uzņēmuma aparatūru. Pārbaudāmajam uzņēmumam pēc pieprasījuma ir jāinformē pārbaudes veicēji par viņu pieprasījumu izpildi, nodrošinot žurnāldatnes vai informējot pārbaudes veicējus par to, kādas instrukcijas dotas uzņēmuma darbiniekiem, kuriem bija uzdots izpildīt pārbaudes veicēju pieprasījumus.

- (12) Izskatīšanai atlasītos datu nesējus drīkst glabāt pārbaudes veicēju kontrolē, līdz pārbaude uzņēmuma telpās noslēdzas. Tos var atgriezt agrāk, piemēram, kad ar tiesu ekspertīzes līdzekļiem izgatavots autentisks un lasāms izmeklējamu datu dublikāts. Šādus autentiskus ar tiesu ekspertīzes līdzekļiem izgatavotus dublikātus izmanto oriģinālajā datu nesējā glabāto datu (pilnīgai vai daļējai) replicēšanai. Autentiskā dublikāta izskatīšana ir līdzvērtīga oriģinālā datu nesēja izskatīšanai.
- (13) No brīža, kad uzņēmumam ar lēmumu paziņots par pārbaudi, tam ir jārikojas ar īpašu rūpību un jāveic visi vajadzīgie pasākumi nolūkā saglabāt tam pieejamos pierādījumus. Uzņēmumam ir pienākums attiecīgi informēt savus darbiniekus un pārstāvjus. Uzņēmuma dokumentu tīša vai nolaidības dēļ notikusi dzēšana (vai manipulēšana) var tikt uzskatīta par Komisijas pārbaudes traucēšanu. Pārbaudes traucēšanas gadījumā Komisija var uzlikt uzņēmumam naudas sodu, kas nepārsniedz 1 % no tā kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.
- (14) Pienākums saglabāt pierādījumus ir spēkā arī pēc tam, kad pārbaude uz vietas ir noslēgusies ⁽²⁾.
- (15) Kad pārbaude būs noslēgusies, pārbaudes veicēji pilnībā iztīrīs ⁽³⁾ visus Komisijas tiesu ekspertīzes IT datu nesējus, kuros bija glabāti uzņēmuma dati. Uzņēmuma nodrošināto aparatūru pārbaudes veicēji neiztīrīs, bet atgriezīs uzņēmumam.
- (16) Ja dienā, kad paredzēts beigt pārbaudi uz vietas uzņēmuma telpās, izmeklēšanai būtisko dokumentu atlase vēl nav pabeigta, Komisija šo apstākli var uzskatīt par leģitīmu iemeslu lēmumam – arī attiecīgā uzņēmuma interesēs – no uzņēmuma ievāktu datu pārbaudi turpināt tās telpās Briselē. Tādā gadījumā drīkst izņemt visu to datu kopumu kopiju, kuri vēl jāpārmeklē, un jau pārmeklētā datu kopuma kopiju, lai pārbaudi turpinātu vēlāk. Kopiju, kas tiks pārbaudīta Komisijas telpās Briselē, ievieto aizzīmogatā aploksnē, tādējādi nodrošinot tās drošību. Komisija uzaicinās uzņēmumu būt klāt i) aizzīmogatās aploksnēs atvēršanas brīdī un ii) pārbaudes procesa turpinājumā Komisijas telpās. Ja šis pārbaudes turpinājums

⁽²⁾ Attiecībā uz šo skatīt 2019. gada 9. aprīļa spriedumu *Qualcomm* un *Qualcomm Europe* / Komisija, T-371/17, EU:T:2019:232, 136. punktu, kas pēc pārsūdzības atstāts spēkā ar spriedumu lietā C-466/19 P *Qualcomm* un *Qualcomm Europe* / Komisija, EU:C:2021:76, 114. punktu.

⁽³⁾ Tehniskais termins, kas apzīmē šo iztīrīšanu jeb drošo dzēšanu, angļiski ir “*sanitization*”. Šīs operācijas mērķis ir pilnībā izdzēst datus no datu nesēja tādā veidā, ka šos datus nav iespējams rekonstruēt ne ar vienu no zināmajiem paņēmieniem.

pārbaudāmajam uzņēmumam rada papildu izmaksas, kas izriet tikai no šīs turpināšanas, uzņēmums var pieprasīt attiecīgo izmaksu atlīdzināšanu, iesniedzot pienācīgi argumentētu pieprasījumu. Cits variants – Komisija var nolemt atgriezt aizzīmogoto aploksni uzņēmumam, to neatvērusi. Un vēl viena iespēja – Komisija var lūgt uzņēmumam glabāt aizzīmogoto aploksni drošā vietā un var turpināt pārmeklēšanu uzņēmuma telpās turpmāka pieteikta apmeklējuma laikā.

- (17) Uzņēmumam tiks dota iespēja izskatīt pārbaudes veicēju provizoriski atlasītos datus, kurus paredzēts iekļaut lietas materiālos, un attiecīgā gadījumā prasīt nodrošināt konfidencialitāti, piemēram, attiecībā uz datiem, uz kuriem varētu attiekties advokāta un klienta saziņas konfidencialitāte, vai uz īpašu kategoriju personas datiem⁽⁴⁾. Uzņēmums šajā posmā, izskatot pārbaudes veicēju atlasītos datus, kurus paredzēts iekļaut lietas materiālos, var arī paust iebildes, ja tas uzskata, ka noteikti dati nav saistīti ar pārbaudes paziņošanas lēmuma priekšmetu. Attiecībā uz datu galīgo kopumu, ko pārbaudes veicēji atlasa pārbaudē uz vietas (vai pēc tam pārbaudes turpinājumā) un kas tiek pievienots Komisijas lietas materiāliem, uzņēmums saņems datu nesēju (piemēram, USB spraudni), kas satur šo datu kopumu. Uzņēmumam būs jāparaksta galīgais(-ie) saraksts(-i) ar atlasītajiem datu vienumiem. Pārbaudes veicēji līdzīgs ņems divas identiskas šifrētos datu nesējos glabāto datu kopumu kopijas.
- (18) Pārbaudes gaitā atlasītos pierādījumus var izņemt to tehniskajā kopībā (piemēram, pat ja atlasīts tikai viens e-vēstules pielikums, galīgajā līdzņemamajā kopijā būs ietverts e-vēstules pamatteksts un visi šīs e-vēstules pielikumi). Pēc tam, kad dati tiks apstrādāti iekļaušanai lietas materiālos, katru pierādījumu var sadalīt pa komponentiem (piemēram, e-vēstules pamatteksts, katrs pielikums un/vai citi iegultie datu vienumi), tos pēc tam var iekļaut sarakstā atsevišķi un tiem attiecīgi piešķirt individuālus atsauces numurus.
- (19) Ja uzņēmums pēc pārbaudes veicēju pieprasījuma dara pieejamus materiālus kopiju izgatavošanai, Komisija, ja uzņēmums to pieprasa, atlīdzina izmaksas par materiāliem, kas izmantoti kopiju izgatavošanai Komisijas vajadzībām.
- (20) Uz dokumentiem, kuru kopijas izgatavotas pārbaudes gaitā, attieksies Regulas (EK) Nr. 1/2003 28. panta noteikumi par dienesta noslēpumu. Ja procedūras vēlākā posmā būs nepieciešams nodrošināt citu personu piekļuvi šiem dokumentiem (piemēram, ja tiek atļauta personu piekļuve lietas materiāliem), uzņēmumam tiks lūgts norādīt šajos dokumentos esošos dienesta noslēpumus vai citādi konfidenciālu informāciju, argumentēt konfidencialitātes nodrošināšanas pieprasījumu un iesniegt nekonfidenciālas kopijas.
- (21) Ja pārbaudes veicēji nolems aizzīmogot uzņēmuma telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus, tiks sastādīts protokols. Uzņēmumam ir jānodrošina, ka aizzīmogojumi paliek neskarti, līdz pārbaudes veicēji tos noņem. Aizzīmogojumu noņemšanas brīdī tiks sagatavots atsevišķs protokols, kurā tiks fiksēts to stāvoklis tajā brīdī.

⁽⁴⁾ Skatīt Regulas (ES) 2018/1725 10. panta 1. punktu, kurā “īpašu kategoriju personas dati” ir definēti kā personas dati, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, ģenētiskie vai biometriskie dati, kas tiek apstrādāti nolūkā veikt fiziskas personas unikālu identifikāciju, veselības dati vai dati par fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju. Skatīt arī Regulas (ES) 2016/679 9. panta 1. punktu.

- (22) Uz personas datiem, ko Komisija ievāc pretmonopola izmeklēšanas laikā, attiecas Regula (ES) 2018/1725. Tā kā ES pretmonopola noteikumi attiecas tikai uz uzņēmumiem, Komisijas veiktās pretmonopola izmeklēšanas un pārbaudes principā nav vērstas uz fizisko personu personas datiem. Tomēr ar šādām izmeklēšanām saistītajos darījumu dokumentos var būt ietverti atsevišķu uzņēmuma darbinieku personas dati (piemēram, vārds un uzvārds, tālruņa numurs, e-pasta adrese), kuri attiecīgi var tikt kopēti vai iegūti pārbaudes gaitā un tikt iekļauti Komisijas lietas materiālos.
- (23) Personas datus, kas ir Komisijas pretmonopola lietas materiālos, var izmantot tikai tam mērķim, kuram tie vākti (LESD 101. un/vai 102. panta piemērošana), un tie tiks apstrādāti atbilstoši Regulai (ES) 2018/1725 un tās precizējumiem, kas sniegti Konkurences ĢD paziņojumā par personas datu aizsardzību ⁽⁵⁾.
- (24) Ja datu kopumos, kas tiek darīti pieejami pārbaudes veicējiem, ir īpašu kategoriju personas dati ⁽⁶⁾, uzņēmumam ir jābrīdina pārbaudes veicēji par šiem sensitīvajiem personas datiem, un konkrēti jānorāda attiecīgās datnes vai dati. Pārbaudes veicēji šos dokumentus centīsies izskatīt atsevišķā procesā, ievērojot to sensitīvo raksturu.

⁽⁵⁾ Skatīt šeit:
https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2021-05/privacy_statement_antitrust_lv.pdf.

⁽⁶⁾ Skatīt **Error! Bookmark not defined.** zemsvītras piezīmi.